

**2-6 maj
2018**

Gotlands kyrkvecka 2018, 2-6 maj

Det är tionde året i rad som människor från hela landet samlas på Gotland med sitt engagemang i och för Svenska kyrkan. Vi är många som vill mötas, samtala och fördjupa vår kunskap tillsammans med andra. Glädjande nog blir det allt fler arbetslag och kyrkoråd som väljer Kyrkveckan som en gemensam utvecklings- och utbildningsresa. Dagliga mässor morgon och kväll ger andlig spis.

Förmiddagarnas huvudinspiratörer och eftermiddagarnas seminarier ger möjlighet till förkovran och samtal med andra. I år är det under förmiddagarna fokus på: att vara förtroendevald i kyrkan (Håkan Wilhelmsson), att vara kyrka i samtiden (Kent Wisti). Vi ska också reflektera omkring de teologiska aspekterna av #Metoo (Maria Kuchen).

Kyrkveckan startar med en gemensam bussutflykt på onsdagen den 2 maj och avslutas med söndagens högmässa i Visby domkyrka den 6 maj. Varje dag finns

också utrymme för spontana möten och egna aktiviteter. Before och After church ger möjlighet att samlas i församlingshuset. För att fira veckans tio år är alla deltagare inbjudna till en middag på lördagskvällen där vi bjuds på underhållning och både tillbakablickar som framtidsspaning. Resa och boende ordnar du själv.

För den som vill få ut ännu mer av veckan arrangeras en pilgrimsvandring som ett förprogram. Vandra 1-2 maj med KG Hammar och Lotta Fång som vandringsledare.

Arrangörer av Gotlands kyrkvecka är Svenska Kyrkan Visby domkyrkoförsamling, Svenska Kyrkan Visby stift, Sensus, Svenska Kyrkans arbetsgivarorganisation, Svenska Kyrkans Internationella avdelning och Sigtunastiftelsen.

Varmt välkommen!

Inger Harlevi
Projektledare

Mats Hermansson
Domprost

Onsdag 2 maj

Kyrkveckan startar traditionsenligt på onsdag eftermiddag med en gemensam utflykt mot hemligt mål. Det blir en första gemensam upplevelse och möjlighet att lära känna varandra på bussarna och vid den buffé som ingår i resan. Innan bussarna vänder åter mot Visby firar vi mässa.

Torsdag 3 maj

Förmiddag:

Evigt uppdrag - Kräver ny språkdräkt, nya arenor och en ny ton

09.00-12.00

Kent Wisti, präst, bildkonstnär, satiriker: Årets förnyare i Svenska kyrkan 2017.

Hur kan kyrkan förmedla evangeliet så det skär igenom mediebruset och in i nya landskap och verkligheter? Sylvassa iakttagelser om en värld och en kyrka i ständig förändring. Vill inspirera kristna till öp-

penhet, ärlighet, reflektion och till förändring så att vi vågar lämna det trygga och vana och bryta ny mark.

Eftermiddag:

Kyrkans framtid (A)

13.30-15.00

Fördjupning av förmiddagens seminarium. Hur använder vi nya språk och hur når vi ut på nya arenor? Vad menar vi med mission i Sverige? Vad måste till om kyrkan ska ha en framtid i vårt land – som sägs vara det mest sekulariserade i världen? Eller är det bäst för evangeliet om kyrkan somnar in?

Kent Wisti, präst, bildkonstnär, satiriker

Det interaktiva kyrkrummet (B)

13.30-15.00

Domkyrkan vill vara ett Guds hus – för evigheten och samtidigt ett folkets hus – här och nu. Trots en anrik historia så är Sankta Marias viktigaste tid nu. Att vissa samtidskonst kan fungera som ett kliv närmare sin lokala kontext och tidens strömningar. Vi talar om våra kyrkorum som inbjuder till interaktivitet.

Seminarieret hålls i domkyrkan.

Mats Hermansson, domprost

Effata - Öppna dig (C)

13.30-15.00

Presentation av processutbildning för arbetsplatser som utgår från de sju diskrimineringsgrunderna och ger verktyg för att ta fram aktiva åtgärder för likabehandling. Likabehandlingsarbetet handlar om att förändra normer, strukturer och arbetssätt så att allas kompetens och fallenhet tas tillvara. Passar för församlingens medarbetarlag.

Arrangör: Västerås pastorat. Lotta Lirkas och Karin Sveland Ludvigson, Likabehandlingsstrateger, Stiftsgården Rättvik

Processmodell Regnbågsnyckeln (D)

13.30-15.00

Regnbågsnyckeln är en hbtq-märkning som visar att förtroendevalda och medarbetare genomgått processmodell Regnbågsnyckeln för en mer inkluderande kyrka och har viljan att aktivt arbeta för mångfald och öppenhet. Ett seminarium där du får veta lite mer om hur arbetet är uppbyggt och hur det fungerar, tillsammans med processledare i Regnbågsnyckeln.

Modellen ägs av Sensus och EKHO.

Ulrika Jonsson, enhetschef

Styrning och ledning -

Kyrkoråd och kyrkoherde (E)

13.30-15.00

Hur ser gränssnittet ut mellan kyrkorådets och kyrkoherdens uppdrag? Vem bestämmer vad och hur tydliggör vi ansvarsfördelningen i arbetsordning och delegationsordning? Om skillnaden mellan förtroendeuppdrag och vningstjänst, styrning och ledning.

Pär Åkerström, utredare/projektledare och Mari Burell, förhandlare/rådgivare på Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Låt barnen komma till mig - om barnrätt, vuxennorm och maktförskjutning (F)

13.30-15.00

Vad är vuxennorm och hur får den genomslag i kyrkan och församling? Hur kan vi utmana vuxennormen och göra barn till subjekt med egna rättigheter?

Med avstamp i Barnkonventionen och genom praktiska övningar hittar vi vägar fram för att få syn på maktstrukturer och öka barnets delaktighet i utformandet av församlingsliv och kyrka.

Workshopen leds av Sara Björk, präst och verksamhetsutvecklare på Sensus Stockholm Gotland

Svenska kyrkans internationella arbete - vad är det för något egentligen? (G)

13.30-15.00

Vi får en bild av Svenska kyrkans internationella arbete och exemplifierar med föreläsarens egna erfarenheter från insatser och projekt i Latinamerika och Asien. Är det kanske så att förhållningssättet från vårt humanitära arbete i kris- och katastrofområden går att plocka upp i församlingsarbetet på lokal nivå i Sverige?

Workshopen leds av Nicklas Fahlgren, Svenska kyrkans internationella arbete.

Fredag 4 maj

Förmiddag:

När kvinnor talar i församlingen - om tro och sexuella övergrepp

09.00-12.00

Maria Küchen, författare och debattör.

Man har talat om en pågående revolution. Den sociala aspekten av sexuella övergrepp i samhället och i kyrkan har lyfts fram med kraft av #metoo och #vardeljus. Men hur ska vi som kristna förhålla oss rent teologiskt? Vad skulle Jesus ha sagt om metoo? Hur relaterar det som hänt på djupet till Gud och kristen tro?

Foto: Ulrik Fallström

Eftermiddag:

Metoo – teologi (J)

13.30-15.00

Seminarier fortsätter på förmiddagens tema. Om kvinnor som talar om det angelägna, om tro och sexuella övergrepp – Hur ska kyrka och församling tänka? Vad får #metoo-rörelsen för teologiska konsekvenser? Vad skulle Jesus ha sagt om #metoo? Hur relaterar det som hänt på djupet till Gud och kristen tro?

Maria Küchen, författare och debattör

Att vara vald med förtroende (K)

13.30-15.00

Seminarier vill vara en aptitretare inför morgondagens förmiddag. Vi borrar i vad uppdraget som kyrkorådsledamot innebär. En introduktion för både nyvalda och mer erfarna medarbetare i uppdraget att styra i Svenska kyrkan. Ett nödvändigt perspektiv på kyrkans värld för alla som på olika sätt lever i den.

Håkan E Wilhelmsson, f.d. domprost, kyrkoherde i Malmö och författare

Effata - Öppna dig (L)

13.30-15.00

Presentation av processutbildning för arbetsplatser som utgår från de sju diskrimineringsgrunderna och ger verktyg för att ta fram aktiva åtgärder för likabehandling. Likabehandlingsarbetet handlar om att förändra normer, strukturer och arbetssätt så att allas kompetens och fallenhet tas tillvara. Passar för församlingens medarbetarlag.

Arrangör: Västerås pastorat, Lotta Lirkas och Karin Sveland Ludvigson, Likabehandlingsstrateger, Stiftsgården Rättvik

Politikersamtal och Nikodemusmessa (M)

13.30-15.00

Sedan 10 år inbjuder Visby domkyrkoförsamling ledande företrädare för de politiska partierna till samtal under Almedalsveckan varje sommar. Både kyrka och politik vill komma bortom klyschor och nå det mänskliga och angelägna. Kyrkorummet är allas vårt gemensamma rum för att möta vår tids problem. Kan man bjuda in till liknande samtal i församlingen med lokala partiföreträdare inför höstens val?

Lisbeth Gustafsson, författare och journalist, samt Mats Hermansson, domprost

Hållbar arbetsmiljö för diakoner och präster (N)

13.30-15.00

Anna von Malmborg
Foto: Magnus Aronson

Ta del av resultaten från Malmö högskolas aktuella studie om diakoners och prästers psykosociala arbetsmiljö. Vad främjar en bra arbetsmiljö och vad behöver förbättras? Vad ser vi att vi kan göra för att skapa hållbara arbetsplatser.

Kom och reflektera tillsammans med Anna von Malmborg, utvecklingschef och samordnare för arbetsmiljöfrågor på Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Skapelsetid – tid för hållbarhet (O)

13.30-15.00

Agenda 2030 globala mål för en hållbar utveckling finner gehör världen över. Klimat och miljöfrågor adresseras som avgörande för skapelsens framtid. Hur kan vi som församling reflektera och handla teologiskt? Vad kan vara vår särskilda uppgift?

Seminarium tillsammans med Henrik Grape, handläggare för hållbar utveckling, Svenska kyrkan och Urban Hermansson, folkbildare i hållbarhet Sensus.

Lördag 5 maj

Förmiddag:

Att styra en församling - om att vara vald i Svenska kyrkan

09.00-12.00

Håkan E Wilhelmsson, fd. domprost, kyrkoherde i Malmö och författare.

Vad är skillnaden mellan att leda och styra en församling? Vad är uppdraget som kyrkorådsledamot? En guide och introduktion för både nyvalda och mer erfarna medarbetare i Svenska kyrkan. Ett ovärderligt och angeläget perspektiv på kyrkans värld för alla som på olika sätt lever i den.

Foto: Karin Rosvall

Eftermiddag:

Religion och samhälle – vad säger utvecklingen i Sverige och Egypten om framtiden? (S)

13.00-15.00 **OBSERVERA TIDEN**

Förhållandet mellan religion, samhälle och demokrati har under senare år blivit ett hett ämne på många håll i världen. Det gäller naturligtvis i Mellanöstern, och inte minst i Egypten. Efter den så kallade arabiska våren har det i Egypten varit en dramatisk utveckling – särskilt för landets kristna minoritet. Men även i Sverige har 1900-talets självklara antaganden om förhållandet mellan modernitet och sekularisering börjat ifrågasättas. Vilken roll kan och bör religion ha i samhället idag? Är religion ett problem eller en tillgång för demokratin?

Dr. Andrea Zaki, General Director, CEOSS, och Alf Linderman, direktor och docent i religionssociologi, Sigtunastiftelsen, ger några perspektiv som inledning till ett panelsamtal. I samtalet deltar även Samira Luka, Senior Director for Dialogue, CEOSS, och Martina Åkesson Wollbo, kontraktsprost Nordertredingen. Seminariet hålls på svenska och engelska. Moderator: Sofia af Geijerstam.

Andrea Zaki
Foto: CEOSS

Alf Linderman
Foto: Magnus Aronson

Program

13.00 Modernitet och sekularisering – vart tog religionen vägen? Alf Linderman (svenska)

13.20 Den arabiska våren i Egypten – vad hände se'n för kristna och muslimer? Andrea Zaki (engelska)

13.45 Panelsamtal Andrea Zaki, Samira Luka, Alf Linderman och Martina Åkesson Wollbo, kontraktsprost Nordertredingen. Moderator: Sofia af Geijerstam. (engelska)

Coptic Organization for Social Services (CEOSS) är en icke-vinstdrivande organisation i Egypten, med kristen bakgrund, som arbetar för social och kulturell utveckling, social rättvisa och interkulturell dialog. Arbetet sker bland både muslimer och kristna.

Sigtunastiftelsen är en organisation som arbetar för att skapa gränsöverskridande möten och respektfull dialog, med vetenskap, konst och litteratur som inspirationskällor, i en miljö och ett sammanhang som utmanar till reflektion omkring hela människan i liv och arbete.

Bild från 2009, det år då Gotlands kyrkvecka genomfördes för första gången

Gotlands kyrkvecka 10 år firas med middag och underhållning

I år är det 10 år sedan idén kring en Kyrkvecka på Gotland föddes. Det var inte långt mellan ord och handling, så därför genomför vi i år den tionde upplagan av Gotlands Kyrkvecka. Och det vill vi fira lite extra med er som deltar på årets jubileumsvecka! Därför avslutar vi med en festlig middag på lördagskvällen den 5 maj klockan 19.00, där vi blickar både bakåt och framåt. Dessutom passar vi på med att låta Börge Ring underhålla oss efter själva middagen. Klockan 22.00 avrundar vi kvällen med en mäsas i domkyrkan.

Börge Ring

Pilgrimsvandring på Gotland med KG Hammar 1-2 maj

Foto: Biörn Källman

Som ett förprogram till Gotlands kyrkvecka arrangeras en pilgrimsvandring under två dagar. Ledare för vandringen är biskop em KG Hammar, prästen Lotta Fång och Visby domkyrkoförsamlings diakon Laila Larsson. Vandringens längd är cirka 15 km per dag på Östergarnslandet. För att

delta i vandringen krävs vana att gå och att man orkar bära sin egen matsäck. Deltagare som även deltar i kyrkveckan har företräde till pilgrimsvandringen. Minsta antal deltagare 10 personer. Kostnad inklusive logi och måltider är 1 300 kr.

För mer information kontakta diakon Laila Larsson, telefon 0498-20 68 16 eller e-post till laila.larsson@svenskakyrkan.se. Se även kyrkveckans hemsida.

Kyrkveckan delar ut priset till Årets förnyare i Svenska kyrkan

Kyrkans Tidning har, tillsammans med Gotlands kyrkvecka och Visby domkyrkoförsamling, instiftat priset Årets förnyare i Svenska kyrkan. Det delades ut för första gången 2010.

Priset på 15 000 kr utdelas årligen till en person eller grupp som verkat för en gränsöverskridande och framåtvänd kyrka. Årets förnyare i Svenska kyrkan visar att teologi är en skapande verksamhet – något man gör tillsammans. Priset vill lyfta fram teologi och kyrkoliv som inspirerar andra och även gjuter nytt hopp i Svenska kyrkan.

Nomineringen är öppen för alla. Du kan nominera en person eller en grupp som du anser är förtjänt av priset.

Maila din nominering senast den 15 mars till: aretsfornyare@kyrkanstidning.se, eller skicka ett brev till Årets förnyare, Kyrkans Tidning, att. Gudrun Råssjö Box 22 543, 104 22 Stockholm

Gudstjänster under kyrkveckan

Att fira gudstjänst tillsammans är en viktig inramning av Gotlands kyrkvecka. Från torsdag till och med lördag firar vi morgonmessa klockan 8.00. Torsdag och fredag är det kvällsmessa klockan 20.00 och på lördagen är messan klockan 22.00. Högmässan på söndag klockan 11.00 avslutar Kyrkveckan.

Vandring genom Hansestaden

Visbys och Gotlands betydelse för östersjöhandeln och politiken genom århundradena är väl dokumenterad. Ändå händer det att forskare och arkeologer gör nya fynd som förändrar vår syn på vad som varit. Följ med på en promenad genom Visbys gränder, och ta del av historien och nutiden.

Ciceron är Kyrkveckans projektledare Inger Harlevi och promenaden på fredagen utgår från församlingshuset klockan 16.30 och slutar 18.00.

Before and After church

I församlingshuset finns det möjlighet för Kyrkveckans deltagare att fortsätta umgänget och samtalen efter seminarierna och på kvällarna under Before och After Church. Här serveras också något enkelt att äta och dricka till självkostnadspris.

Så här anmäler du dig till Gotlands kyrkvecka

Anmälan

Anmäler dig gör du på vår hemsida som du hittar på www.gotlandskyrkvecka.se. Där finner du även de senaste nyheterna inför årets kyrkvecka. Frågor om anmälningsförfarandet besvaras av Monica Sjögren på Sensus, telefon 0733-83 95 00.

Kostnad

Kostnad för deltagande är 1 600 kronor per person. Då ingår utflykt med buffé, alla seminarier, lördagens jubileumsmiddag, fika samt lunch torsdag-lördag. Kom gärna hela arbetslaget. För den som även deltar i pilgrimsvandringen tillkommer en extra kostnad på 1 300 kronor.

Tid och plats

Kyrkveckan startar onsdagen den 2 maj med en gemensam bussutflykt och avslutas med högmässa i Visby domkyrka på söndagen klockan 11.00.

Programmet genomförs i Församlingshuset vid domkyrkan och i närliggande lokaler.

Resa och boende

Du ansvarar själv för resa, boende och de måltider som inte ingår. Boka tidigt och planera in från onsdag tom söndag så är det lättare att hitta prisvärda alternativ.

Uppdaterad information

På hemsidan publiceras det senaste inför Gotlands kyrkvecka. På facebooksidan Gotlands kyrkvecka kan du interagera med andra deltagare redan innan veckan startar.

Kontaktperson och projektledare

Inger Harlevi, telefon 070-521 12 60,
e-post: inger.harlevi@balticness.se

